

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 34Csp/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123202042
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Oros Nemešová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7123202042.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Lýdiou Oros Nemešovou v právnom spore žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, so sídlom Bardejovská 6, 043 29 Košice, IČO: 31 701 914, zastúpený JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o., so sídlom Garbiarska 5, 040 01 Košice, IČO: 47 240 369, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX D., o zaplatenie 60,90 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 60,90 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 60,90 Eur odo dňa 23.2.2022 do zaplatenia a príslušenstvo pohľadávky vo výške 2,- Eur (poštovné), a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 8.2.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny 60,90 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny odo dňa 23.2.2022 do zaplatenia, poštovného vo výške 2,- Eur a náhrady trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku za podanú žalobu vo výške 16,50 Eur a v trovách právneho zastúpenia vo výške 69,88 Eur.

2. Žalobca svoj nárok odôvodnil tými skutočnosťami, že sa žalovaný pri cestovaní jeho dopravným prostriedkom (autobusom) dňa 22.2.2022 nepreukázal platným cestovným lístkom. Kontrolný pracovník mu preto uložil povinnosť zaplatiť cestovné v sume 0,90 Eur a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom v sume 60,- Eur, spolu vo výške 60,90 Eur. Žalovaný túto sumu neuhradil napriek jeho písomnej upomienke doposiaľ.

3. Okresný súd Košice I vydal vo veci dňa 27.3.2023 platobný rozkaz pod č.k. 34Csp/22/2023-22, ktorým žalovanému uložil povinnosť, aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatil žalobcovi sumu 60,90 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy odo dňa 23.2.2022 do zaplatenia, príslušenstvo pohľadávky vo výške 2,- Eur (poštovné) a nahradil žalobcovi trovy konania vo výške 86,38 Eur, alebo aby v tej istej lehote podal odpor na tomto súde.

4. Platobný rozkaz bol právnenému zástupcovi žalobcu doručený dňa 4.4.2023, žalovanému sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť do vlastných rúk.

5. Uznesením zo dňa 15.8.2023 súd zrušil platobný rozkaz tunajšieho súdu zo dňa 27.3.2023, ktorý bol vydaný pod sp.zn. 34Csp/22/2022 pre nemožnosť jeho doručenia žalovanému v súlade s ust. § 266 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku.

6. Žalovanému bola doručená žaloba spolu s jej prílohami a uznesením súdu prvej inštancie, aby sa k žalobe vyjadril dňa 8.9.2023 do vlastných rúk.

7. Žalovaný sa napriek výzve súdu k žalobe v súdom stanovenej lehote, a ani do vyhlásenia meritórneho rozhodnutia žiadnym spôsobom nevyjadril, skutkové tvrdenia žalobcu nerozporoval, a ani nenavrhol v rámci prostriedkov procesnej obrany vykonať dokazovanie.

8. Podľa ust. § 297 Civilného sporového poriadku súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

9. Vzhľadom k tomu, že nebolo potrebné vo veci nariaďovať pojednávanie, pretože ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur, súd v súlade s ust. § 297 Civilného sporového poriadku rozhodol vec bez nariadenia pojednávania na základe listinných dôkazov predložených žalobcom, a to hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 22.2.2022, výzvy k úhrade pohľadávky žalobcu zo dňa 1.3.2022 a zistil nasledovný skutkový stav:

10. Žalovaný dňa 22.2.2022 cestoval dopravným prostriedkom žalobcu bez platného cestovného lístka. Pri kontrole vykonanej prepravným kontrolórom žalovaný odmietol zaplatiť cestovné vo výške 0,90 Eur a sumu 60,- Eur ako úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom.

11. Žalobca vyzval žalovaného na úhradu žalovanej sumy výzvou k úhrade pohľadávky zo dňa 1.3.2022. Žalovaný doposiaľ dlžnú sumu neuhradil.

12. Žalobca poskytuje prepravné služby za určené cestovné v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, pričom podrobnosti o preprave osôb upravujú prepravné poriadky.

13. Podľa ust. § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

14. Podľa ust. § 772 Občianskeho zákonníka podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify. V rámci tejto úpravy môžu prepravné určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify. V rámci tejto úpravy môžu prepravné poriadky tiež prevziať ustanovenia platné v medzinárodnej preprave pre vnútroštátnu prepravu; zodpovednosť za škodu na zdraví ustanovená týmto zákonom nesmie byť obmedzená.

15. Podľa článku 3 bodu 1. Prepravného poriadku žalobcu účinného od 1.1.2014 prepravný poriadok, tarifa MHD a cestovné poriadky umiestnené na zastávkach alebo dopravných prostriedkoch sú pre cestujúcich verejným návrhom dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave osôb.

16. Podľa článku 3 bodu 2 Prepravného poriadku žalobcu cestujúci uzatvára Zmluvu o preprave osôb momentom nastúpenia do vozidla MHD. Nastúpením do vozidla MHD vyjadruje cestujúci svoj neodvolateľný súhlas s podmienkami prepravy obsiahnutými v Prepravnom poriadku DPMK, a.s.. Cestujúci si je vedomý povinnosti disponovať platným cestovným dokladom, ktorý je potvrdením o uzavretí Zmluvy o preprave osôb. Cestujúci si je vedomý povinnosti uhradiť dopravcom určené cestovné. V prípade, ak cestujúci užíva služby dopravcu bez platného cestovného dokladu, vzniká mu povinnosť úhrady cestovného ako aj ďalších úhrad stanovených tarifou DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu v Košiciach. Cestovné a úhrada v zmysle Tarify DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu v Košiciach, sa považuje za splatnú momentom zistenia porušenia tarifno - prepravných podmienok cestujúcim pri výkone prepravnej kontroly.

17. Podľa ust. § 14 ods. 1 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v platnom znení cestujúci je povinný :

- a) správať sa tak, aby neohrozil bezpečnosť prepravy, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodil autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečistil autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu,
- b) poslúchnuť pokyn alebo príkaz člena osádky autobusu alebo iného oprávneného zamestnanca dopravcu na zaistenie bezpečnosti cestujúcich a bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,
- c) nastúpiť do autobusu a vystúpiť z neho na zastávke, keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn; nastúpiť alebo vystúpiť mimo zastávky možno len na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu,
- d) zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

18. Podľa ust. § 14 ods. 2 citovaného zákona ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

19. Podľa ust. § 16 ods. 5 citovaného zákona cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

20. Podľa ust. § 17 ods. 2 citovaného zákona sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

21. Podľa článku 12 bodu 1. Prepravného poriadku žalobcu účinného odo dňa 1.1.2014 cestujúci je povinný na vyzvanie vodiča alebo iného člena osádky, alebo oprávneného zamestnanca, ktorý má kontrolný odznak, kedykoľvek počas prepravy alebo v okamihu vystúpenia z vozidla predložiť na nahliadnutie cestovný lístok, prípadne poukážku na zľavu cestovného. Táto povinnosť sa vzťahuje aj na priestor mimo vozidla, pokiaľ sa vystupuje na konečnej zastávke, resp. uzavretý priestor.

22. Podľa článku 12 bodu 2. Prepravného poriadku žalobcu cestujúci, ktorý sa na vyzvanie nemôže preukázať platným cestovným lístkom, zaplatí cestovné; dopravca je oprávnený od tohto cestujúceho ďalej vyžadovať zaplatenie úhrady vo výške 100 násobku stanoveného základného cestovného. Ak však cestujúci vyhlási, že má platný predplatný cestovný lístok na meno s 30 dňovým alebo dlhším časom platnosti alebo ak cestujúci nemá preukaz na zľavu z cestovného a vyhlási, že ho vlastní a môže dodatočne preukázať, môže tak urobiť za poplatok 10 násobku stanoveného základného cestovného v lehote 96 hodín na mieste určenom oprávneným zamestnancom. V prípade dodatočného nepreukázania sa alebo súčasného nezaplatenia poplatku 10 násobku stanoveného základného cestovného pri dodatočnom preukázaní, bude sa od cestujúceho vymáhať úhrada vo výške 100 násobku stanoveného základného cestovného a platnou tarifou stanovené základné cestovné.

23. Podľa článku 13 bodu 1., 2. a 3. Prepravného poriadku žalobcu tarifa upravuje sadzby základného cestovného, príplatkov a zliav a ďalších úhrad spojených s prepravou cestujúcich, ich batožiny a zvierat ako aj podmienky, za ktorých sa uplatňujú. Tarifu vydáva dopravca. Dopravca je povinný zabezpečiť, aby sa aspoň základné údaje tarify sprístupnili verejnosti v priestoroch pre cestujúcich. V časti cenovej aby sa aspoň základné údaje tarify sprístupnili verejnosti v priestoroch pre cestujúcich. V časti cenovej musí tarifa rešpektovať platný cenový výmer vydaný oprávneným cenovým orgánom po predchádzajúcom súhlase Mestského zastupiteľstva v Košiciach. Cestujúci, pokiaľ nemá podľa tarify právo na bezplatnú prepravu, je povinný za jednotlivú cestu alebo za právo prepravovať sa v určitom časovom období zaplatiť cestovné určené tarifou. Ak cestujúci uplatňuje právo na zľavnené cestovné, je povinný svoje právo bez vyzvania preukázať dokladom, ktorým je bezkontaktná čipová karta (BČK) alebo kmeňový list, prípadne iný doklad určený tarifou dopravcu. Tarifa určuje, za ktoré batožiny alebo zvieratá je cestujúci povinný zaplatiť prepravné.

24. V zmysle písm.) F bod 1 Tarify pre mestskú hromadnú dopravu v Košiciach, platnej odo dňa 1.1.2022, cestujúci, ktorý cestuje bez platného cestovného lístka, zaplatí podľa zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov, zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov stanovené základné cestovné plus sankčnú úhradu do výšky sto násobku stanoveného základného cestovného vo výške stanovenej dopravcom. Výška sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je stanovená vo výške 60,- Eur.

25. Podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

26. Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka prvá veta dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, ktorá predstavuje 0,00%.

28. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu a citovanej právnej úpravy, posúdil súd uplatnený nárok žalobcu ako dôvodný v celom rozsahu. V tomto závere súd vyšiel z preukázania, že žalovaný cestoval dopravným prostriedkom žalobcu bez platného cestovného lístka, následkom čoho mu vznikla právna povinnosť uhradiť žalobcovi jednak cestovné vo výške 0,90 Eur a jednak aj prirážku k cestovnému vo výške 60,- Eur v zmysle Tarify pre mestskú hromadnú dopravu žalobcu, ktorú si voči žalobcovi dobrovoľne nesplnil. Podľa vyššie citovaného ustanovenia zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v platnom znení bol žalovaný povinný zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu revízorovi bezprostredne po zistení cestovania bez platného cestovného lístka („... je povinný na mieste zaplatiť...“), čo znamená, že z hľadiska počítania času splatnosť pohľadávky žalobcu nastala dňom vykonania prepravnej kontroly. Počnúc nasledujúcim dňom (23.2.2022) sa tak žalovaný s plnením záväzku na peňažné plnenie dostal do omeškania, následkom čoho vzniklo žalobcovi právo na zákonné úroky z omeškania. Dôvodný bol preto i žalobcom uplatnený nárok na zaplataenie úrokov z omeškania v percentuálnej výške 5,00 % ročne, zodpovedajúcej základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky k prvému dňu omeškania zvýšenej o 5 percentuálnych bodov.

29.1 Žalobca sa popri istine a úrokoch z omeškania domáhal aj priznania sumy vo výške 2,- Eur titulom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, ktoré predstavuje poštovné za doručovanie upomienky - výzvy k úhrade pohľadávky zo dňa 1.3.2022.

29.2 Súd zaviazal žalovaného aj k povinnosti zaplatiť žalobcovi náklady spojené s uplatnením jeho pohľadávky vo výške 2,- Eur v súlade s ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobca preukázal v spore, že žalovaného vyzval na plnenie predžalobnou výzvou.

30. Podľa ust. § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Podľa ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

34. Podľa ust. § 251 Civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

35. Podľa ust. § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

36. Vzhľadom k uvedenému súd o náhrade trov konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a plne úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa ust. § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa ust. § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).